

Het gelijke onderwijskansenbeleid voor het basisonderwijs

1. De lokale overlegplatforms

1.1. Inleiding

Het decreet voorziet in de oprichting van lokale overlegplatforms voor het basisonderwijs en voor het secundair onderwijs.

Aangezien de deelname aan zo'n overlegplatform essentieel is, is het een financierings- of subsidiëringsvoorwaarde voor scholen en centra voor leerlingenbegeleiding.

Ook de samenwerking binnen een lokaal overlegplatform wordt expliciet in de financierings- of subsidiëringsvoorwaarden opgenomen.

1.2. Werkingsgebied

Het werkingsgebied van een lokaal overlegplatform is in beginsel de gemeente. De Vlaamse Regering kan het werkingsgebied in grote steden verkleinen (tot op districtsniveau) of uitbreiden tot het grondgebied van verschillende aangrenzende gemeenten.

Lokale overlegplatforms in bepaalde gemeenten kunnen ook opteren voor een wijkgerichte werking maar dit kan niet leiden tot de oprichting van een lokaal overlegplatform op wijkniveau.

Voor de afbakening en de indeling van de LOP's zie www.ond.vlaanderen.be/GOK/lop

1.3. Samenstelling

Het lokaal overlegplatform wordt voorgezeten door **een voorzitter** die aangesteld wordt door de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs, na overleg met het lokaal platform. De voorzitter moet vertrouwd zijn met het ruime onderwijsveld.

Voor de ondersteuning van de lokale overlegplatforms wordt een deskundige aangesteld. Deze vervult zowel een organisatorische als een inhoudelijke rol, die wordt vastgelegd in een functiebeschrijving en in het huishoudelijk reglement. De deskundige kan niet aangesteld worden als voorzitter.

Verder bestaat een lokaal overlegplatform uit **vertegenwoordigers van de diverse actoren** die in de gemeente of regio aanwezig zijn.

Om de plaatselijke vertegenwoordigers aan te duiden, worden – indien van toepassing - op initiatief van de minister de koepelorganisaties aangesproken zijnde : de vakorganisaties, de erkende ouderverenigingen, de Vlaamse Scholierenkoepel, **het Minderhedenforum, Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en het Kruispunt Migratie-Integratie.**

Voor meer info: zie <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13785#1-3>

1.4. Bevoegdheden

Een lokaal overlegplatform heeft volgende opdrachten:

- Het opmaken van een **omgevingsanalyse** inzake ongelijke onderwijskansen binnen het werkingsgebied.
- Het maken van afspraken inzake het nastreven van de **doelstellingen van het gelijke onderwijskansenbeleid**, zijnde het realiseren van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen, het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie, het bevorderen van sociale **mix en cohesie** en bijkomend voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, ook de bescherming van de gelijke onderwijs- en inschrijvingskansen van Nederlandstaligen en het behoud van het **Nederlandstalig karakter van het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs.**
- Het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van leerlingen naar het onthaalonderwijs voor **anderstalige nieuwkomers** en de opvolging van gewezen anderstalige nieuwkomers.
- Het herberekenen van de **relatieve aanwezigheid van indicatorleerlingen** in het werkingsgebied en het eventueel opdelen van het werkingsgebied in deelgebieden.
- Het maken van afspraken inzake de uitoefening van de **bemiddelingsbevoegdheid.**
- (...)

- Het maken van afspraken over het hanteren van gezamenlijke **inschrijvingsperiodes**.
- Het maken van afspraken over de toepassing van de **voorrangsregels**, inzonderheid afspraken over het effectief voorzien in de scholen betrokken bij een LOP van een voorrangrecht voor **indicator- of niet-indicatorleerlingen**.
- Het maken van afspraken met betrekking tot de **communicatie** over het inschrijvingsbeleid van de scholen.
- Het ontwikkelen van instrumenten om **dubbele inschrijvingen** te voorkomen.
- Het maken van afspraken over het verhogen van de **kleuterparticipatie**.
- Het uitwerken van aanvullende bepalingen over het positieve engagement van ouders ten aanzien van de onderwijstaal.

(...)

In het kader van het nieuw inschrijvingsrecht heeft een lokaal overlegplatform bijkomende bevoegdheden gekregen. Voor meer informatie, raadpleeg de omzendbrief [Inschrijvingsrecht en aanmeldingsprocedures in het basisonderwijs](#).

2. De commissie inzake leerlingenrechten

2.1. Inleiding

Elke leerling heeft een principieel inschrijvingsrecht in de gekozen school of vestigingsplaats. Slechts in een beperkt aantal gevallen die decretaal vastgelegd zijn, kunnen schoolbesturen leerlingen weigeren.

2.2. Oprichting en samenstelling

Zie <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13785#2-2>

2.3. Bevoegdheden

De Commissie inzake leerlingenrechten oordeelt over klachten **bij een niet-gerealiseerde inschrijving** en adviseert inzake het recht op inschrijving.

Daarnaast toetst de Commissie inzake leerlingenrechten ook voorstellen van aanmeldingsprocedures aan de bepalingen inzake het recht op inschrijving en de aanmeldingsprocedures van het decreet basisonderwijs.

2.4. Werking van de commissie

De zitting van de commissie is rechtsgeldig wanneer de voorzitter aanwezig is en van de drie categorieën van leden telkens één lid vertegenwoordigd is.

Meer info, zie <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13785#2-4>

3. Tijdelijk project kunstinitiatie

3.1. Inleiding

Het decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I gaf aan basisscholen de mogelijkheid om tijdelijke projecten kunstinitiatie op te starten in samenwerking met academies voor deeltijds kunstonderwijs, erkende professionele culturele organisaties en buurtgerichte organisaties. Binnen een gesloten budget verleent de minister van Onderwijs jaarlijks aan de tijdelijke projecten een puntenenveloppe die kan worden aangewend om betrekkingen op te richten of kan omgezet worden in een werkingsbudget.

De projecten werden opgestart in een context waarin veel leerlingen aan de voorrangindicatoren beantwoorden (bv. multiculturele school, kansarme buurt).

Het tijdelijke project kunstinitiatie voor kansarme en/of allochtone minderjarigen liep oorspronkelijk drie opeenvolgende schooljaren vanaf schooljaar 2005-2006. Na het schooljaar 2007-2008 volgde een **eindevaluatie** door de onderwijsinspectie. Na voorlegging van de eindresultaten en het eindadvies door de Vlaamse regering aan het Vlaams parlement werden de projecten verlengd tot 31 augustus 2013, in afwachting van een fundamentele hervorming van het deeltijds kunstonderwijs.

3.2. Strategieën

Het Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I vermeldt 3 mogelijke strategieën om de algemene doelstelling van het tijdelijk project te realiseren:

- een artistieke begeleiding van de betrokken minderjarigen door kunstenaars;
- de professionalisering van leerkrachten van een school voor basisonderwijs of secundair onderwijs inzake de integratie van muzische vorming in een interculturele schoolomgeving,
- de organisatie van een kunstinitiatie die nauw aansluit bij de leefwereld van de betrokken minderjarigen.

3.3. Initiatiefnemers

De aanvragende school moet een samenwerkingsovereenkomst afsluiten met minstens een instelling voor deeltijds kunstonderwijs, een erkende professionele culturele organisatie en een buurtgerichte organisatie.

Uiteraard is samenwerking met organisaties die al ervaring hebben met artistieke projecten voor kansarme en/of allochtone jongeren aanbevelenswaard.

3.4. Subsidiëring

Op advies van een beoordelingscommissie kent de minister jaarlijks een puntenenveloppe toe aan de aanvragende basis- of secundaire school. De school kan de punten aanwenden om betrekkingen op te richten of omzetten in een werkingsbudget. In het geval van lestijden of uren-leraar is het belangrijk dat de aanstelling van de leerkracht op tijdelijke basis gebeurt. Vastbenoemden kunnen zich vrij maken op basis van het stelsel "tijdelijk andere opdracht" om les te geven in een project kunstinitiatie. Een leerkracht kan nooit vast benoemd worden in de extra lestijden of uren-leraar. De aanstelling gebeurt op basis van een vak of ambt waarvoor het personeelslid een bekwaamheidsbewijs heeft in het specifieke onderwijsniveau.

Het uitkeren van extra middelen zal gebeuren op basis van een overeenkomst (contract) tussen de Vlaamse overheid en de instantie. De extra middelen kunnen worden besteed aan bv. lonen of honoraria voor niet-leerkrachten, werkingsmiddelen en/of uitrustingskosten.

3.5. Opvolging en evaluatie

De onderwijsinspectie volgt de projecten op. Zij maakt daarvoor ondermeer gebruik van een zelfevaluatie die de initiatiefnemer jaarlijks opmaakt. De zelfevaluatie maakt duidelijk hoe de methodes van het project aansluiten bij de strategieën en doelstellingen van het project.

De onderwijsinspectie kan de minister adviseren om projecten vroegtijdig stop te zetten.

Meer info: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13785>